

OBSAH

Stručný přehled kapitol	5
Seznam zkratk	7
Předmluva k pátému vydání	11
Úvod	13
I. kapitola: Sociální učení církve	15
Sociální poselství evangelia	15
Poslání církve v časném řádu	16
Přirozenost sociální nauky církve	18
Zdroje sociálního učení církve	19
„Láska v pravdě“, těžiště sociálního učení	22
Historický vývoj sociálního učení	23
Sociální učení v evangelizačním poslání církve	25
DODATEK: Laicita, laicismus a projekce víry do společnosti	27
<i>Opravdová „teologie osvobození“</i>	28
II. kapitola: Důstojnost a rozvoj lidské osoby	31
Pojetí osoby	31
Povolání člověka k integrálnímu lidskému rozvoji	33
<i>Přirozený a nadpřirozený rozvoj</i>	34
Transcendentní důstojnost lidské osoby	35
Princip neporušitelné důstojnosti lidské osoby	37
Zásadní rovnost všech lidí	38
<i>Rovnost a nerovnost mezi lidmi a sociálními skupinami</i>	38
<i>Nespravedlivé diskriminace</i>	39
Lidská práva a povinnosti	40
<i>Lidská práva</i>	40
<i>Charakteristiky lidských práv</i>	41
<i>Vzájemný vztah mezi lidskými právy a povinnostmi</i>	43
Lidská práva v sociálním učení	44

Hlásání, obrana a prosazování lidských práv	45
<i>Náboženská svoboda, základ a záruka svobod</i>	48
III. kapitola: Společenský život a jeho základní hodnoty	49
Vztahovost a společenská povaha osoby	50
Společnost podle Písma svatého a tradice	50
Individualismus a kolektivismus	53
Křesťanské pojetí společnosti	55
<i>Společnost je k dobru osob</i>	56
<i>Osoby mají přispívat k dobru společnosti</i>	57
Přirozená společenství: rodina a politické společenství	58
Zprostředkující společnosti	59
Základní hodnoty společenského života	60
<i>Láska, pravda, spravedlnost a svoboda</i>	60
<i>Souběžné a plodné hodnoty</i>	63
IV. kapitola: Zásady pro společenský život	65
Charakteristiky základních principů společenského života	65
Princip obecného dobra	66
<i>Obsah pojmu „obecné dobro“</i>	66
<i>Obecné dobro je definováno s ohledem na lidskou osobu</i>	67
<i>Teologální dimenze obecného dobra</i>	68
<i>Obsah a konkretizace dočasného obecného dobra</i>	68
<i>Princip obecného dobra</i>	69
<i>Obecné dobro při řešení společenských konfliktů</i>	70
Princip solidarity	70
<i>Solidarita jako ctnost</i>	70
<i>Solidarita jako princip</i>	71
<i>Některé specifické projevy solidarity</i>	73
Princip subsidiarity	74
<i>Obsah principu subsidiarity</i>	75
<i>Některé praktické projevy principu subsidiarity</i>	76
Princip autority	78
<i>Původ autority</i>	78
<i>Uplatňování autority</i>	79

OBSAH

<i>Poslušnost autoritě</i>	80
Princip participace	81
<i>Svobodná a zodpovědná spoluúčast na společenském životě</i> . .	81
<i>Participace jako eticko-sociální princip</i>	82
V. kapitola: Rodina a výchova	85
Manželství a rodina jako základní společenské instituce	86
<i>Manželství a rodina v záměru Stvořitele</i>	86
<i>Manželství jako realita, jež předchází rozhodnutí snoubenců a je na něm nezávislá</i>	87
Rodina jako první a životodárná buňka společnosti	88
<i>Rodina, škola ctností</i>	89
<i>Budoucnost lidstva závisí na rodině</i>	90
Povinnosti a práva rodiny	91
<i>Povinnosti rodiny</i>	91
<i>Práva rodiny ve společnosti</i>	94
Výchova dětí a mladistvých	95
<i>Integrální a harmonická výchova</i>	96
<i>Přednostní právo rodičů na výchovu dětí</i>	96
Některé klíčové aspekty výchovy	97
Právo na výchovu a svoboda výchovy	100
Subjekty zodpovědné za výchovu	101
VI. kapitola: Politické společenství a demokratický stát	105
Přirozenost a cíl politického společenství	105
<i>Poslání státu</i>	106
<i>Intervence státu a její meze</i>	107
<i>Obrana svobody osoby</i>	107
Politická autorita a základní občanské povinnosti	108
Politické režimy a právní stát	110
Oporou a základem demokracie jsou mravní hodnoty	112
Riziko spojení demokracie s etickým relativismem	114
Občanské zákony se musí přizpůsobovat přirozenému mravnímu zákonu	116
Církev a politické společenství: nezávislost a spolupráce	118

DODATEK: Účast katolíků na veřejném životě	119
VII. kapitola: Morální základy hospodářské aktivity . .	123
Hospodářská aktivita ve službě člověku	124
Univerzální určení statků	125
Soukromé vlastnictví a jeho společenská funkce	126
<i>Soukromé vlastnictví a pomoc chudým</i>	<i>128</i>
<i>Investice kapitálu</i>	<i>129</i>
<i>Regulace soukromého vlastnictví</i>	<i>130</i>
Hospodářské systémy a jejich morální úroveň	131
<i>Mravní posouzení kolektivismu</i>	<i>131</i>
<i>Mravní posouzení kapitalismu</i>	<i>132</i>
Trh: možnosti a omezení sociální funkce	133
<i>Možnosti a omezení trhu</i>	<i>133</i>
<i>Regulace trhu</i>	<i>134</i>
<i>Vliv státu a občanské společnosti na fungování trhu</i>	<i>135</i>
Hospodářská globalizace a světová solidarita	136
VIII. kapitola: Práce a zaměstnání	139
Hodnota práce	140
<i>Původní hodnota práce a povolání člověka k práci</i>	<i>140</i>
<i>Lidská hodnota práce</i>	<i>141</i>
<i>Posvěcující hodnota práce</i>	<i>142</i>
Vztah práce a kapitálu	143
<i>Důstojnost práce</i>	<i>143</i>
<i>Uzavírání pracovního poměru</i>	<i>144</i>
<i>Nadřazenost práce nad kapitálem</i>	<i>145</i>
<i>Nutnost propojení práce a kapitálu</i>	<i>146</i>
<i>Pracovní konflikty a krajní řešení v podobě stávky</i>	<i>147</i>
Právo na práci a problém nezaměstnanosti	148
Podnik jako způsob organizované produktivní práce	149
<i>Právo na svobodnou hospodářskou iniciativu</i>	<i>150</i>
<i>Účel podniku a role zisku</i>	<i>150</i>
<i>Podnik jako společenství osob</i>	<i>152</i>
Práva a povinnosti zaměstnanců	153

Spravedlnost a dobročinnost v podnikových vztazích	158
Sklobení práce a rodinného života	159

IX. kapitola: Rozvoj národů a respektování integrity stvoření	163
Chudoba a rozvoj	164
<i>Starostlivost církve o rozvoj národů</i>	<i>164</i>
<i>Chudoba a autentický rozvoj</i>	<i>164</i>
Demografie a hospodářský rozvoj	165
Rozvoj: spravedlnost, solidarita a subsidiarita	167
<i>Spravedlnost v obchodu a finanční oblasti</i>	<i>167</i>
<i>Spolupráce na rozvoji národů: solidarita a subsidiarita</i>	<i>167</i>
Morální rozměr ekologických problémů	168
Zodpovědná péče o stvoření	169
Humánní ekologie	172
Zachování neporušenosti stvoření	173
<i>Zvířata a lesy</i>	<i>174</i>
<i>Správné využívání surovin a energetických zdrojů</i>	<i>175</i>
X. kapitola: Mezinárodní pořádek a obrana míru	177
Mezinárodní společenství	178
<i>Principy a hodnoty mezinárodního pořádku</i>	<i>178</i>
Mezinárodní instituce a celosvětová autorita	180
Práva národů a států	181
<i>Patriotismus, nacionalismus a sebeurčení</i>	<i>183</i>
Mír jako lidská i křesťanská hodnota	183
<i>Mír, dílo spravedlnosti a solidarity</i>	<i>185</i>
Mezinárodní spolupráce	186
Odvracení války a upevňování míru	187
<i>Válka a povinnost odvracet ji</i>	<i>187</i>
<i>Bolestná rána v podobě terorismu</i>	<i>189</i>
<i>Zbrojení a obchod se zbraněmi</i>	<i>189</i>
<i>Vnější intervence za humanitárními účely</i>	<i>191</i>
Bibliografie	192